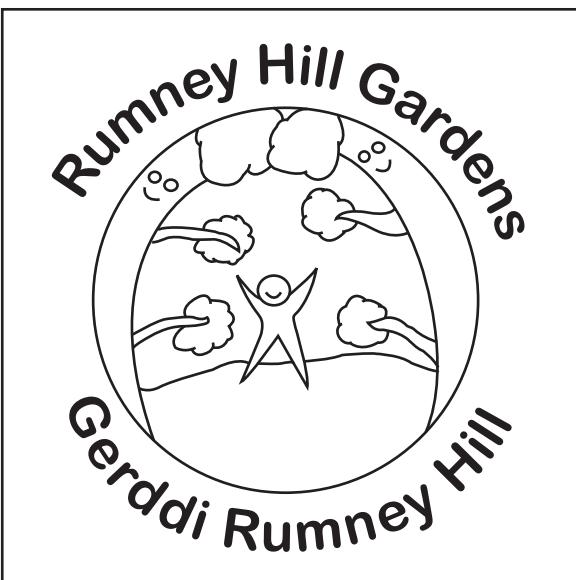

Wildlife Explorer Trail

Liwybr Archwilio Bywyd Gwyllt

Gerddi Rumney Hill Gardens

Follow the map inside to find each of the 10 marker posts in and around the park

Dilynwch y map y tu mewn i ddod o hyd i bob un o'r 10 o byst marcio yn y parc ac o'i amgylch

Instructions:

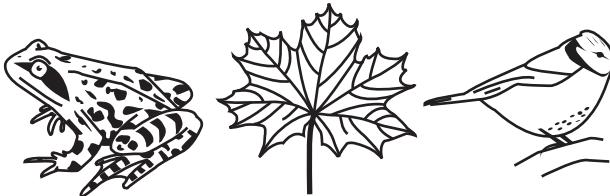
Follow the map inside to find each of the 10 marker posts in and around the park.

Each post has a metal plaque on top with a picture of a plant, animal, insect or habitat that you might see in and around Rumney Hill Gardens.

Once you get to the first plaque, match the picture in the box on the leaflet to the picture on the top of the plaque.

- Place the leaflet over the plaque
- Hold the paper firmly in place, then using a coloured pencil or crayon, rub over the top
- Lift the paper off and see the picture revealed
- Read the fun facts about this picture
- Continue around the park to find all 10 plaques

HAVE FUN!

Look out for more Wildlife Explorer Trails at www.cardiff.gov.uk/biodiversity or for further information about biodiversity in Cardiff please contact: biodiversity@cardiff.gov.uk

For further information about other opportunities to enjoy other walks and things to do in Cardiff contact the Council's Countryside Team.

Email: countryside@cardiff.gov.uk

Websites: www.cardiff.gov.uk/countryside and www.outdoorcardiff.com

Cyfarwyddiadau:

Dilynwch y map y tu mewn i ddod o hyd i bob un o'r 10 o byst marcio yn y parc ac o'i amgylch.

Ar ben pob postyn mae plac metel gyda llun planhigyn, anifail, prifyn neu gynefin y gallech ddod ar ei thraws ym Gerddi Rumney Hill.

Ar ôl cyrraedd y plac cyntaf, parwch y llun yn y bocs ar y daflen gyda'r llun ar ben y plac.

- Rhowch y daflen ar ben y plac.
- Daliwch y papur yn sownd yn ei le a chan ddefnyddio pensil lliw neu greon, rhwbiwch drosto.
- Codwch y papur i weld y llun
- Darllenwch ffeithiau difyr am y llun hwn
- Ewch yn eich blaen o amgylch y parc i ddarganfod pob un o'r 10 o blaciau

MWYNHEWCH!

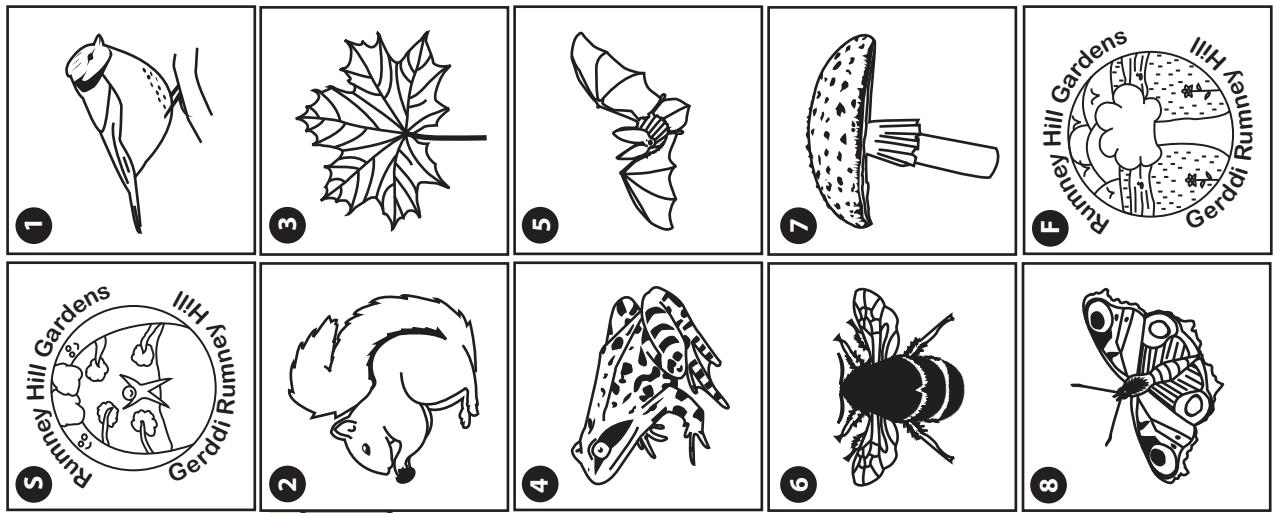
Gallwch weld mwy o Lwybrau Chwiliota am Fwyd Gwyllt yn

www.caerdydd.gov.uk/bioamrywiaeth neu i gael rhagor o wybodaeth am fioamrywiaeth yng Nghaerdydd cysylltwch â: bioamrywiaeth@caerdydd.gov.uk

I gael rhagor o wybodaeth am gylleoedd eraill i fwynhau mynd am dro a phethau i'w gwneud yng Nghaerdydd cysylltwch â'r Tîm Cyngor Cefn Gwlad.

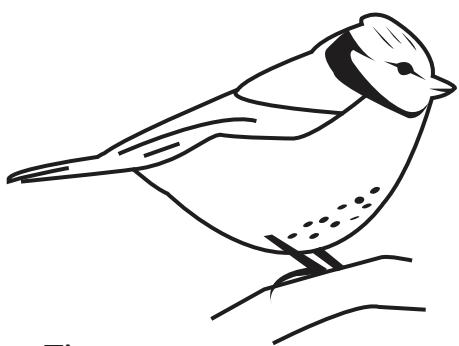
E-bost: cefngwlad@caerdydd.gov.uk

Gwefannau: a www.caerdydd.gov.uk/cefngwlad ac www.outdoorcardiff.com

- Rhymney Trail / Llwybr Rhymni**
- Wildlife Explorer Trail / Llwybr Archwilio Bywyd Gwylt**
- Interpretation board / Bwrdd dehongli**
- Path Network / Rhwydwaith llwybr**
- Fencing / Ffensys**

Blue Tit

Titw Tomos Las

I am one of the many birds that call this area home. I love to eat insects, seeds, fruit, nuts and berries. We look for food in the tops of trees and sometimes on the ground.

Rydw i'n un o lawer o adar sydd wedi ymgartrefu yn yr ardal hon. Rydw i'n hoffi bwyta pryfed, hadau, ffrwythau, cnau ac aeron. Rydym yn chwilio am fwyd ar ben uchaf y coed ac weithiau ar y ddaear.

Make rubbing of the Blue Tit here

Gwnewch rwbiad o Titw Tomos Las fan hyn

Squirrel

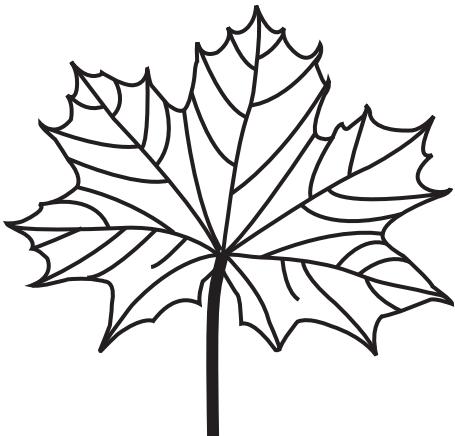
Wiwer

We love woodlands like these where we collect our favourite foods; Hazelnuts, acorns, tree bark, fungi, buds, leaves, and flowers. We make our nests which are called drays out of twigs, leaves and dried grass.

Rydym ni'n hoffi coetir fel hwn, ble gallwn gasglu ein hoff fwydydd; Cnau Cyll, mes, rhisgl coed, ffwng, blagur, dail a blodau. Rydym yn gwneud nythod allan o frigau, dail a glaswellt sych.

Make rubbing of the squirrel here

Gwnewch rwbiad o'r wiwer fan hyn

Trees Coed

We provide homes and feeding areas for birds, animals and insects. We are very important because we clean the air you breathe by taking in carbon dioxide.

Rydym ni'n darparu cartrefi a mannau bwydo i adar, anifeiliaid a phryfed. Rydym yn bwysig dros ben gan ein bod yn glanhau'r aer yr ydych yn ei anadlu drwy amsugno carbon deuocsid.

Make rubbing of the tree leaf here
Gwnewch rwbiad o ddeilen y goeden yma

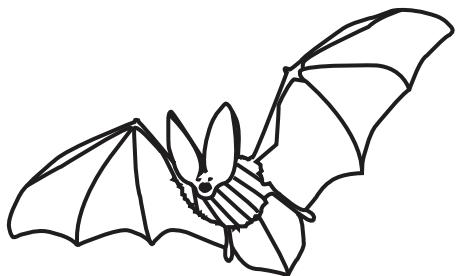

Frog Llyffant

We are most active at night during the summer months. We can breathe through our skin which allows us to hibernate for months under piles of mud and dead leaves.

Rydym yn fwyaf bywiog yn ystod y nos yn ystod yr haf. Rydym yn gallu anadlu drwy ein croen sy'n caniatáu i ni aeafgysgu am fis oedd o dan bentyrrau o ffordd a dail marw.

Make rubbing of the frog here
Gwnewch rwbiad o'r llyffant fan hyn

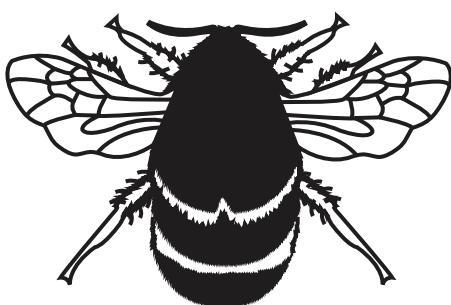

Bat Ystlum

You are unlikely to see us during the day because we are nocturnal and feed during the night. We look for food in trees and by the river where there are lots of flying insects for us to eat.

Rydych yn annhebygol iawn o'n gweld yn ystod y dydd oherwydd mai gyda'r nos y byddwn ni'n effro ac yn bwydo. Rydym yn chwilio am fwyd mewn coed ac wrth ymyl yr afon lle mae llawer o bryfed hedegog i ni eu bwyta.

Make rubbing of the bat here
Gwnewch rwbiad o'r ystlum fan hyn

Bee Gwenyfen

You may see us collecting nectar from wildflowers by sucking it up through our long tongues. We use this nectar to make honey which we eat to power our wings. We need this power for flying at speeds of up to 22mph.

Efallai y byddwch yn ein gweld yn casglu neithdar o flodeuyn gwyllt drwy ei sugno a'n tafodau hirion. Rydym yn defnyddio'r neithdar i wneud mêl yr ydym yn ei fwyta i bweru ein hadenydd. Mae angen y pŵer hwn arnom i hedfan ar gyflymdra o hyd at 22 m.y.a.

Make rubbing of the bee here
Gwnewch rwbiad o'r wenyfen fan hyn

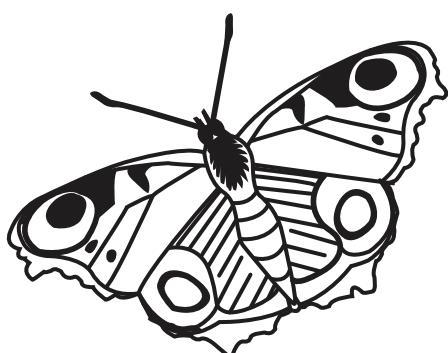

Fungi Ffwng

We come in all shapes and sizes. We are useful to humans; some of us provide drugs such as penicillin and other antibiotics, some provide foods like mushrooms and others produce the bubbles in bread, champagne, and beer.

Rydym ni yn dod mewn pob math o siâp a maint. Rydym yn ddefnyddiol i ddyn; mae rhai ohonom yn darparu cyffuriau fel penicillin a gwrthfotigau eraill. Mae rhai yn darparu bwydydd fel madarch ac eraill yn cynhyrchu'r swigod mewn bara, siampêr a chwrw.

Make rubbing of the fungi here
Gwnewch rwbiad o'r ffwng fan hyn

Butterfly Pili Pala

We are attracted to colourful plants and flowers which we feed on. We are only able to see the colours red, green and yellow and will tend to choose red and yellow flowers.

Rydym ni'n cael ein denu gan y planhigion a blodau lliwgar yr ydym yn bwydo arnynt nhw. Dim ond y lliwiau coch, gwyrdd a melyn y gallwn ni eu gweld ac rydym yn dueddol o ddewis blodau coch a melyn.

Make rubbing of the butterfly here
Gwnewch rwbiad o'r iâr fach yr haf fan hyn

Rumney Hill Gardens Design

Two local primary schools – Ysgol Bro Eirwg and Rumney Primary School – took part in an art competition to design an image for the trail. Lots of fantastic designs were submitted, but the winning entry, from Ysgol Bro Eirwg, took its inspiration from the types of animals, leaves and trees found in the woodland. This plaque can be seen at the start of the nature trail. A highly commended design from Rumney Primary School can also be seen at the finish of the trail.

Llun Gerddi Rumney Hill

Cymerodd dwy ysgol gynradd leol - Ysgol Bro Eirwg ac Ysgol Gynradd Tredelech - ran mewn cystadleuaeth celf i ddylunio llun ar gyfer y safle. Cafwyd llawer o ddyluniadau gwych, ond cafodd y cais buddugol, Ysgol Bro Eirwg, ei ysbrydoli gan y mathau o anifeiliaid, dail a choed a geir yn y coetir. Gellir gweld y plac ar ddechrau'r llwybr natur. Gellir hefyd weld dyluniad a gafodd glod mawr gan Ysgol Gynradd Tredelech ar ddiwedd y llwybr.

Make final rubbing here
Gwnewch y rwbiad olaf yma